

Jack-o'-lantern aneb kde se vzala svítící dýně?

Unás tento zvyk známe jako vyřezávanou dýni, ale původně se vyřezávaly tuříny, brambory a červené řepy a vkládaly se do nich žhavé uhlíky či svíčky.

Američtí přistěhovalci v 18. stol. si je prý dávali do oken a dveří svých příbytků a vítali tak své zemřelé předky do nového místa. Jiná pověst je ale daleko starší a o tu se s vámi rozdělím. Jak tedy prý vznikla "**Jackova lucerna**"?

Žil byl kdysi na zemi opilec a šprýmař **Jack**. Vyváděl různé prostopášné kousky a neplechty. Nu a hlavně pil a pil a pil, že už více ležel, než chodil.

Jednou, právě v **předvečer svátku všech svatých**, se tak strašlivě opil, že jak ležel, tak ho postupně duše opouštěla a z pekla si pro něj přišel ďábel, aby si ho sebou odvedl, jakmile Jack zemře. Jenže Jack se probral a nechtělo se mu opouštět tenhle svět a tak začal s ďáblem smlouvat. Ale ten se nedal. Prý ať nezdržuje, že v peklu už na ně čekají.

Tu Jacka napadla taková lest, možná si ani nemyslel, že to vyjde, ale prostě to zkusil. A prý když už tedy musí z tohoto světa, tak by se rád naposled napil a poprosil čerta o šest pencí. Přesně tolik tenkrát stálo pivo. Čert se Jackovi vysmál, kde by prý on vzal peníze. Tu mu Jack navrhl, aby se proměnil v těch 6 pencí sám, že jimi Jack zaplatí a čert se pak může zase proměnit zpátky.

Protože už to chtěl mít ďábel za sebou, tak se od Jacka nechal přemluvit a skutečně se na šest pencí proměnil. Jenže! Jack dal hospodskému jen pencí pět a jednu si nechal v peněžence. A protože nebylo těch šest pencí pohromadě, nemohl se ďábel proměnit zpět do své podoby. Nu a tak prosil, vyhrožoval a smlouval, až se nakonec dohodl s Jackem, že když dá poslední pencí k těm pěti a čerta tak pustí, dostane Jack ještě rok na zemi navíc.

Jack čerta osvobodil a skutečně ještě dostal rok života. Jack se mohl polepšit a dělat pokání, aby se dostal do nebe, ale on ne! Byl na sebe tak pyšný, jak obelstil čerta, že kudy chodil, tudy se chlubil a dával si za své vyprávění platit pitím, a tak nakonec na tom byl daleko hůř než kdy před tím. A než se Jack nadál byl opět **předvečer všech svatých** a pro Jacka si opět přišel čert.

Byl pěkně naštvaný, protože si to v peklu slízl. A navíc jak Jack všude povídal o svém úskoku, mohl si čert nechat ušít z ostudy kabát. Spustil zhurta na Jacka. Nadával a zlobil se, a že si má Jack pohnout, protože dnes už teda žádné poslední napití nebude. A jak to tak povídal, uvědomil si, že se tak rozohnil, že sám má velkou žízeň.

Stáli zrovna pod hruškou, kde se vysoko ve větvích jedna velká šfavnatá hruška, kterou zapomněli při česání utrhnout, skvěla. Čert na ni dostal chuť, ale nemohl na hrušku nijak vylézt. Nu a tu dostal Jack opět nápad. Nevěděl, jestli to vyjde, ale zkusil to.

Nabídl čertu, že si mu může stoupnout na ramena a přes něj na tu hrušku vylézt. Čertovi se nápad zalíbil a učinil tak. Vylezl po Jackových ramenou na hrušku. Lezl výš a výš až vysoko do koruny a ... Jack využil chvíle čertovy nepozornosti a vyryl na kmen stromu do kůry znamení kříže.

Nu a ďábel měl vymalováno! Když chtěl z hrušky slézt, zjistil, že to prostě nijak nejde. Seděl ve větvích a nemohl vůbec nic dělat. Jack ho nechtěl pustit, i když mu čert zase nabízel roční odklad, ale on měl v živé paměti, jak rychle se rok překulí a věděl, že příště už by asi čerta nijak neoklamal.

Po dlouhém a zoufalém přemlouvání se nakonec povedl Jackovi husarský kousek. Povedlo se mu uzavřít dohodu s čertem a peklem, že si pro něj už nikdy neprijdou a do

pekla ho nikdy nevezmou. Jack si mohl mnout nadšením ruce. A taky že jo!

Poté co čerta propustil, se jeho život proměnil v nekonečné pitky a lotrovství. Jestli byl kdy opilcem a vyvrhelem, tak to bylo ničím proti tomu, co z něj bylo teď. Ovšem za všechno se platí. I za nezřízený život. A tak když se opět rok s rokem sešel, tak v předvečer všech svatých Jack díky svému zhýralému a neřestnému životu zemřel.

Jeho duše se po smrti vydala do nebe. Přece měl smlouvu s peklem, že tam ho už nikdy nevezmou. Jenže - a na to Jack nikdy nepomyslel, to, že ho nevezmou v pekle, rozhodně neznamená, že ho vezmou v nebi! A také že ne. Do nebe Jackovu duši nepustili. Připomněli mu, že měl nejméně dva poslední roky na to, se polepšit, protože mu bylo ukázáno, kam jeho život spěje, ale on toho nedbal. A navěky se před ním brány nebeské zavřely.

Jack byl lehkomyšlný i po smrti a řekl si, když ne v nebi tak v pekle místo mám. Ale ouha! Peklo má také své zákony a smlouvy dodržuje. Takže když se Jack dopotácel k branám pekla, byl i odtud hnán. Bránu pekla nikdy překročit nesmí. Taková byla dohoda.

Jack byl najednou sám podveden. A podvedl sám sebe. Stál v temnotách před pekelnými branami a propadal se do nekonečného zoufalství. Ďáblu se Jacka zželelo, ale porušit smlouvu nemohl. Proto dal Jackovi jeden žhavý uhlík, který měl nosit temnotou a o který se měl hřát, vždy právě při výročí své smrti, tedy v **předvečer svátku všech svatých 31. října**.

A od těch dob prý dávají lidé do dýní svíčky a žhavé uhlíky. Jsou pro Jacka, aby jeho umučená duše nebloudila ve tmách a mohla se v nekonečné zimě aspoň trošičku ohřát. A také se věří tomu, že když lidé dají Jackovi do dýně svíčku, tak on potom ochrání jejich obydlí a jejich duše před zlými duchy.

Zdroj: Facebook; 27. 10. 2015, 00:00, autor: Plavovláška

Happy
Halloween!

